

Grøfting etter hogst på skogsmark

Bjørn Helge Bjørnstad

Prosjekteiere

- Glommen Skog SA
  - Mjøsen Skog SA
  - Viken Skog AS
  - NORSKOG/Nortømmer AS
  - SB skog AS
  - Statskog SF
- Prosjektledelse: Skogkurs
  - I tillegg til prosjekteierne har Fylkesmannen i Hedmark deltatt i prosjektgruppen med verdifull støtte og innspill

Midlertidig økt vannstand etter avvirkning

Bestandet har fram til hogst har hatt gode vekstbetingelser og oksygentilgang til røttene

Grøft skal ha tilstrekkelig effekt fram til ny skog er etablert med 10 – 12 m³/dekar

Lover og sertifisering

Bærekraftforskriften

Nygrøfting av myr og sumpskog med sikte på skogproduksjon er forbode.

PEFC (Kravpunkt 25 - Myr og sumpskog)

Nygrøfting av myr og sumpskog skal ikke skje. Grøfterensk og suppleringsgrøfting kan skje så sant det ikke er behov for restaurering av nøkkelbiotoper på denne marktypen på eiendommen. Når det gjennomføres grøfterensk/suppleringsgrøfting på et areal, skal vannet ikke ledes rett ut i bekker, elver og vann.

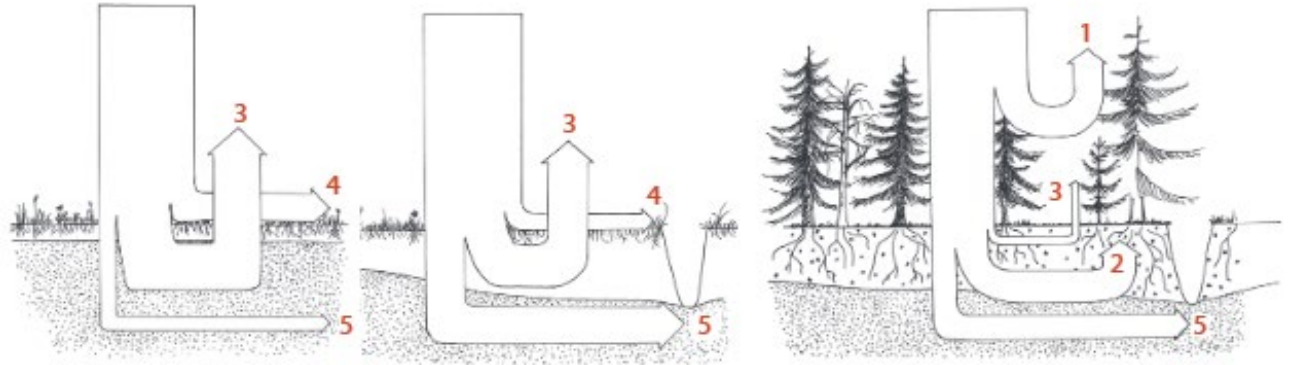
Mange ulike arealtyper

- Tidligere grøftet myr/sumpskog
- Arealer med tette og lite drenerende bunnmorener
- Lite drenerende finstoffrike jordmasser

Vannbalanse

1. Intersepsjon – fordamping fra trærnes overflate
2. Trærnes transpirasjon
3. Evaporasjon – fordamping fra markoverflate
4. Overflateavrenning
5. Avrenning

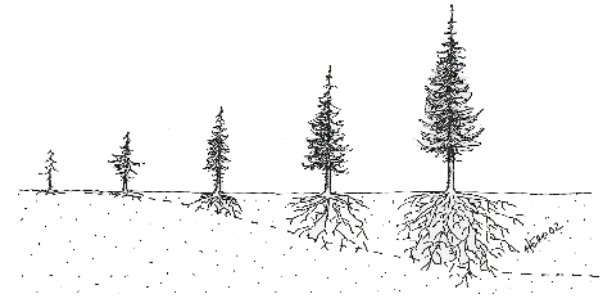
En høy grunnvannsstand reduserer mulighetene til skogproduksjon

- oksygentilgangen til trærnes rotsystem reduseres
- nedbrytningen av planterester går sent
- marktemperaturen blir lav
- frostfaren øker

Senking av grunnvannet til 30–40 cm under markoverflata

- oksygentilgangen til rotsystemet bedres
- næringsstoffene blir lettere tilgjengelig
- marktemperaturen blir høyere
- rottilveksten bedres
- rotfestet og stabiliteten i framtidsbestandet bedres

Aktuelle arealer

NIBIO – Landsskogstakseringen

- 80% av tidligere grøftet areal på hogstklasse I-II ligger på mineraljord, resten på torvmark

Resultatkontroll foryngelse Innlandet

8-10 % av foryngelsesarealene er grøftet

4-5% er ikke grøftet, men vurderes at burde vært grøftet

Planlegging

Bruk terreng og markfuktighetskart

- Godt som veiledning
- Må kombineres med markbefaring

Kunnskap om lokale jordbunnsforhold
og tilsig

Planlegg FØR hogst!

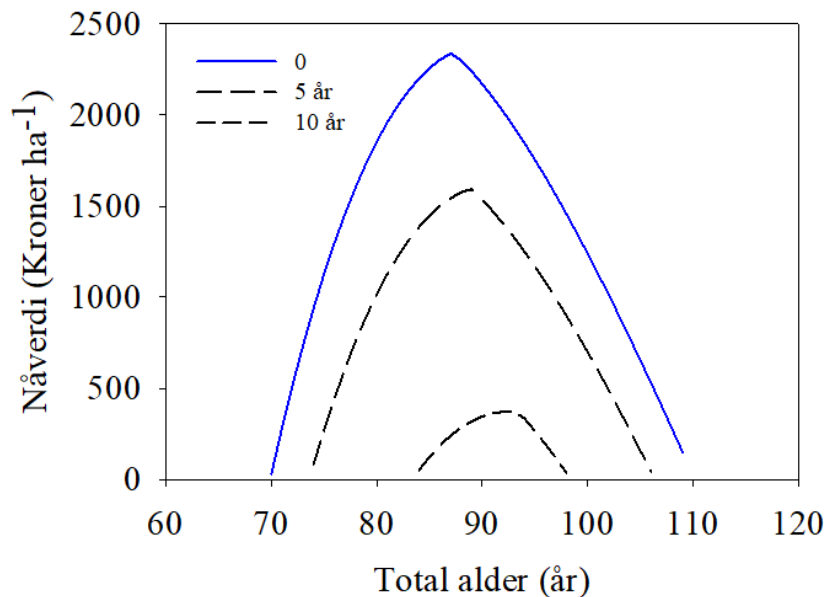

Økonomi

Midlertidig tilvekstreduksjon tilsvarende 1-3 bonitetsklasser i 15-40 år

Eksempel – produksjonsevne G14

Tilvekst redusert til tilsvarende G8
Forsinket utvikling 0, 5 og 10 år

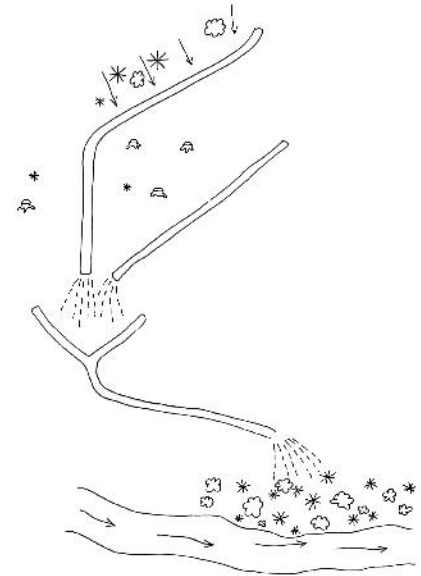
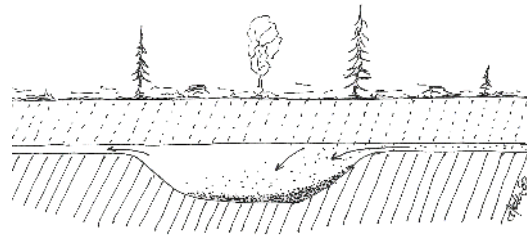
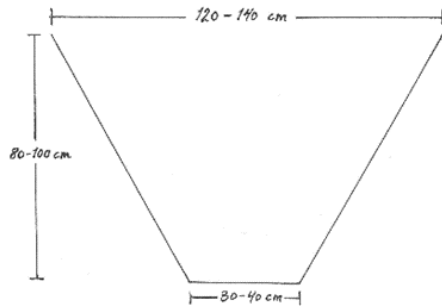
Miljøhensyn

- Humusforbindelser
- Erosjon finmaterialer
- Næringsstoffer

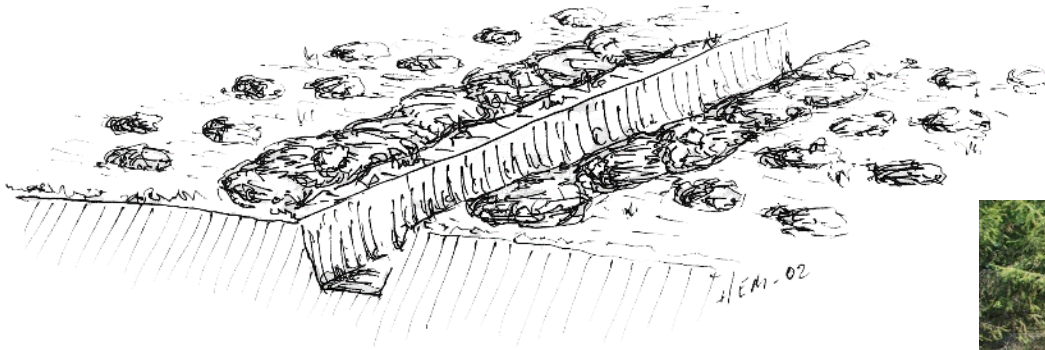

Tiltak for å hindre humusavrenning og erosjon av finpartikler til vassdrag

- Grøftefall og -profil
- Slamgrop
- Filtreringssoner

Grøftemasser til hauglegging

Grøfteutstyr

- Gravemaskin på belter 8-14 tonn
- Profilskuffe

Oppsummering

- Grøfting etter hogst viktig på arealer med økt grunnvannstand etter hogst
- Grøfting gir bedre foryngelse og et stabilt framtidsbestand
- Grøfting reduserer omløpstida
- Ta nødvendige hensyn til erosjon og avrenning
- Planlegg grøfting FØR hogst!

